

Курач Лариса Іванівна –

завідувач відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат педагогічних наук. Коло наукових інтересів: методика навчання російської мови та мов національних меншин; проблема відбору змісту компетентісно орієнтованих підручників з мов національних меншин.

Фідкевич Олена Львівна –

старший науковий співробітник відділу навчання мов національних меншин та зарубіжної літератури Інституту педагогіки НАПН України, кандидат філологічних наук. Коло наукових ін-

тересів: методика навчання російської мови та мов національних меншин, ціннісний аспект навчання мов у контексті сучасної шкільної освіти.

УДК 371.315.6

КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНІ ЗАВДАННЯ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ РОСІЙСЬКОЇ МОВИ В ШКОЛАХ УКРАЇНИ: КОНСТРУЮВАННЯ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ

Розглянуто проблему конструювання та впровадження комунікативно орієнтованих завдань у процесі навчання російської мови в загальноосвітніх закладах України. Визначено поняття компетентісно орієнтованого завдання. Компетентісно орієнтоване завдання представлено як інтегративну дидактичну одиницю, що вміщує в собі зміст, технології навчання і оцінювання якості навчальних досягнень учнів та забезпечує розвиток як предметних, так і ключових компетентностей. Проаналізовано структуру та принципи конструювання комунікативно орієнтованих завдань. Визначено проблеми, які виникають у вчителів у процесі їх проектування. Окреслено шляхи розв'язання цих проблем у процесі навчання мов національних меншин на засадах компетентісного підходу.

Ключові слова: компетентісний підхід в освіті; компетентісно орієнтовані завдання в процесі навчання російської мови; інноваційні технології навчання; загальноосвітні заклади України; російська мова; мови національних меншин.

Сучасне світове суспільство характеризується наявністю розгалуженої індустрії знань, активним використанням інноваційних технологій, що забезпечують розвиток високопродуктивної промисловості, конкуренції в усіх видах економічної та іншої діяльності. Найважливішим фактором розвитку суспільства стає людський капітал – професіонали, високоосвічені люди, здатні діяти адекватно викликам сучасності, ефективно реалізовувати свій інтелектуальний здобуток в умовах, що постійно змінюються. За словами Дж. Равена: «Сучасне суспільство потребує людей, які готові працювати, коли це необхідно, проявляють високу адаптивність, готові до нових завдань і нововведень, особисто зацікавлені в підвищенні ефективності праці, в перспективному плануванні і в наявності планів на майбутнє, а також готові брати на себе особисту відповідальність і виправляти помилки» [1].

Означені вимоги обумовлюють і структуру сучасної компетентнісно орієнтованої освітньої моделі, основні характеристики якої представлені у працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців: Н. Хомського, Р. Уайта, Дж. Равена, Ж. Делора; В. О. Болотова, І. А. Зимньої, А. В. Хуторського, Д. Б. Ельконіна, Ю. Г. Татура, М. Б. Челишковой, Н. В. Кузьміної, Т. М. Байбари, Н. М. Бібік, В. Г. Кременя, О. І. Локшиної, О. Я. Савченко тощо. У працях цих науковців відзначається, що головна ідея компетентісного підходу ґрунтується на положенні, яке утворює взаємозв'язок успіху людини та її здатності самостійно вирішувати проблеми, що постають перед нею впродовж життя, здатності ефективно актуалізувати особистісні ресурси та розробляти шляхи досягнення поставлених цілей. Саме тому реалізація компетентісного підходу в навчальних закладах має враховувати особистісні інтереси учнів і забезпечувати, насамперед, розвиток ключових компетентностей. Водночас компетентісний підхід не заперечує значення знань, але увага у навчальному процесі переноситься на можливість ефективного використання їх, посилюється дослідницька та практична спрямованість діяльності учнів; змінюється і система роботи вчителя, яка передбачає активне впровадження компетентнісно орієнтованих завдань (надалі у тексті статті – КОЗ).

Теоретичним підґрунтям запровадження КОЗ є наукові праці Б. Блума, а також розроблена ним таксономія навчальних цілей. У 2001 р. Л. Андерсон і Д. Красвол розгорнули дослідження Б. Блума, склавши більш детальний опис мислительних операцій, що уміщує кожен навчальний рівень. Праці Б. Блума, Л. Андерсона і Д. Красвола стали поштовхом до активного розвитку компетентнісно орієнтованого навчання та використання КОЗ.

Поняття «компетентнісно орієнтоване завдання» є досить новим у вітчизняній педагогіці. Саме тому існує проблема, пов'язана з недостатньою розробленістю технології конструювання такого роду завдань, необхідністю чіткого розуміння їхнього місця, значення та шляхів впровадження в шкільну практику.

У чинних підручниках з російської мови, що використовуються в школах України, системно ці завдання не актуалізуються, а дидактичних матеріалів, що містять завдання такого типу, обмаль. Дослідження, які були проведені на уроках навчання російської мови, підтверджують відсутність у більшості вчителів чіткого розуміння основних принципів конструювання КОЗ та їх використання. Проблемою є також те, що вчителі системно не звертаються до парно-групової форми роботи з учнями, проектних технологій, технологій формуючого оцінювання, застосування яких є важливою умовою ефективності КОЗ.

Метою статті є розгляд проблеми конструювання комунікативно орієнтованих завдань та визначення шляхів їх впровадження в процес навчання російської мови. У статті розглядаються ті аспекти означеної проблеми, які важливі для практичної діяльності вчителя зі створення та впровадження КОЗ на уроках мовних курсів, тому що вміння конструювати та ефективно застосовувати КОЗ на сучасному етапі освітнього процесу є однією з ознак педагогічного професіоналізму.

У контексті сучасної компетентісної парадигми навчальна діяльність багатьма науковцями осмислюється як система ситуативних проблемних завдань. При цьому наголошується, що виконання навчального завдання передбачає розуміння його кінцевої мети і призначення, його місця в навчальному процесі. Це створює мотивацію як до ефективного виконання конкретного завдання, так і до навчальної діяльності в цілому.

Дослідники В. А. Болотов і В. В. Серіков визначають компетентнісно орієнтоване завдання як завдання, що має на меті, насамперед, розвиток здатності учнів ефективно діяти за межами ситуацій, тем, що розглядаються в навчальному процесі [2].

А. В. Хуторської і Л. Н. Хуторська розглядають КОЗ як «модель життєвої ситуації, яка конструюється у відповідності до цілі навчання, що проектується» [3; с. 120]; їх застосування у якості елементів проектування компетентнісно орієнтованого навчання сприяє цілеспрямованій організації формування компетентісного досвіду учня.

І. О. Зимня аналізує процес навчання в цілому і процес навчання нерідної мови зокрема як процес вирішення навчальних завдань, які базуються на проблемних ситуаціях. У її концепції проблемного навчання пропонується класифікація проблемних ситуацій і проблемних задач. Найвищим рівнем актуалізації проблемності науковець вважає ситуацію, коли учень сам визначає проблему, вирішує її та контролює процес її вирішення. Важливим аспектом досліджень І. О. Зимньої є висновок, що проблемні завдання дають можливість співвідносити цілі всіх змістових ліній навчання в контексті мовних курсів [4].

Н. Ф. Єфремова розглядає КОЗ як діяльнісне завдання, яке дає змогу розвивати універсальні загальнонавчальні компетентності, вимагає застосування накопичених знань у практичній діяльності для вирішення конкретної навчальної проблеми [5]. Підґрунтям для виконання таких завдань є предметні вміння, вміння працювати з інформацією, дослідницькі (або методологічні) вміння, комунікативні вміння.

О. О. Шехонін [6] відзначає, що КОЗ мають свою особливу структуру, кожний елемент якої націлений на організацію діяльності учнів, а не на відтворення ними навчальної інформації.

Н. Р. Ахмадуліна і Н. Р. Валіахметова [7] вважають, що компетентісно орієнтовані завдання не просто мають практичну зорієнтованість, вони чітко моделюють стандартні або нестандартні життєві та професійні ситуації і потребують від учнів самостійної пізнавальної діяльності. Кінцевим результатом такого завдання має бути матеріальний або інтелектуальний продукт.

У працях Н. М. Байбери [8], Т. М. Бібік [9], М. С. Вашуленка [10], І. П. Гудзик [11], О. Я. Савченко [12] багато уваги приділено методичним аспектам реалізації компетентісного підходу в освіті. Зокрема, в роботах І. П. Гудзик наголошується на тому, що на уроках мовних курсів використання компетентісно орієнтованих завдань має поєднуватися із завданнями розвитку всіх основних видів мовленнєвої діяльності учнів. Навчальні ситуації включені в повсякденне життя дитини, його діяльність і також є основою для проектування компетентісно орієнтованих завдань. Саме І. П. Гудзик було розроблено систему предметних КОЗ для курсу навчання російської мови. Теоретичні засади її праць є вагомим підґрунтям для розвитку методики навчання мов національних меншин в Україні.

Ураховуючи наукові розробки щодо сутності КОЗ та шляхів їх використання в шкільній практиці, автори статті розглядають компетентісно орієнтоване завдання як інтегративну дидактичну одиницю, що вміщує в собі зміст, технології навчання і оцінювання якості навчальних досягнень учнів та забезпечує розвиток як предметних, так і ключових компетентностей у навчальному процесі. Саме у такій якості КОЗ аналізувались у ході дослідження в експериментальних школах.

Розглянемо основні характеристики КОЗ. Однією з їх основних рис є технологічність, яка передбачає наявність чіткої структури (стимул, формулювання завдання, джерело інформації, модельна відповідь). Кожен з цих елементів має свою мету.

Стимул занурює в контекст завдання і мотивує на його виконання. Він має ґрунтуватися на життєво важливих або цікавих для учня ситуаціях і за обсягом бути не більше трьох-чотирьох речень.

Дослідження проблеми використання КОЗ у шкільній практиці на уроках мовних курсів, зокрема російської мови, яке проводилося у 5-х класах експериментальних шкіл міста Києва, засвідчило, що вибір стимулу (тексту, що дає змогу з'єднати життєву проблемну ситуацію і необхідність отримання певних знань для вирішення запропонованої ситуації) є досить складним етапом у конструюванні КОЗ. Серед найбільш поширених помилок – використання надто спрощених, штучних ситуацій, далеких від життєвого досвіду учнів; постановка проблем, які емоційно не мотивують учня до виконання завдання. У роботі з вчителями-експериментаторами на цьому етапі саме зазначеним вище проблемам приділялась увага: аналізувались різні варіанти стимулів, перевірялась їх ефективність та вплив на мотивацію учнів.

Головне завдання етапу *формулювання завдання* є спрямування учнів на дії, необхідні для його виконання. Чіткість, однозначність, співвіднесення з модельною відповіддю є основними вимогами до цього структурного елементу КОЗ. Створюючи завдання, вчитель корелює формулювання завдання з конкретною навчальною метою. Саме тому в ході експерименту вчителям було запропоновано конструктор завдань, підґрунтям якого є таксономія навчальних цілей Б. Блума в модифікації Л. Андерсона і Д. Красвола [13], [14]. У конструкторі кожна категорія навчальних цілей розкривається через систему певних дій учня, які виконуються через завдання, що формулюються за допомогою дієслів для проектування завдань.

Таблиця 1

Категорії навчальних цілей	Діяльність учнів	Дієслова для конструювання завдань
Знання	запам'ятовування і відтворення вивченого матеріалу	назвіть, розкажіть, укажіть, виберіть, опишіть тощо
Розуміння	опанування і готовність до перетворення матеріалу	поясніть, роз'ясніть, знайдіть, визначте, змініть, доберіть приклади, побудуйте тощо
Використання	використання отриманих знань у нових ситуаціях	використайте, виконайте завдання за допомогою ..., розширте, складіть, розробіть, сплануйте дії відповідно до ... тощо
Аналіз	розподіл інформації на складові частини, встановлення взаємозв'язків	проаналізуйте, порівняйте, установіть зв'язок, розрізніть, розподіліть тощо
Оцінка	Оцінювання інформації згідно з визначеними критеріями	висловіть свою думку, дайте оцінку, прорецензуйте, аргументуйте свою думку, надайте докази тощо
Креативність	Створення на основі отриманих знань нового продукту	створіть, перетворіть (текст в таблицю, схему), запропонуйте свій варіант, переформатуйте, систематизуйте, підготуйте доповідь, напишіть есе тощо

На основі цього конструктора вчителі-експериментатори на уроках навчання російської мови розробляли формулювання конкретних завдань відповідно до категорій навчальних цілей. Наприклад:

1. *Знання*. Назвіть основні характеристики складного речення. Пригадайте і запишіть схему аналізу складного речення. Розкажіть про типи мовлення. Сформулюйте правило про використання тире у простих реченнях, наведіть приклади до цього правила. Прочитайте самостійно правило і розкажіть його однокласнику.
2. *Розуміння*. Поясніть використання розділових знаків у реченні. Доберіть приклади до теоретичного матеріалу. Роз'ясніть однокласнику, чому у кінці речення стоїть знак оклику. Знайдіть у тексті складнопідрядні речення. Визначте корінь у споріднених словах. Побудуйте речення з однорідними членами.

3. *Використання* Розширте текст власними прикладами. Складіть список книг за алфавітом. Визначте принцип, за яким слова були поділені на три групи Використайте прислів'я про мову у вашому есе. Виконайте завдання за допомогою наданого алгоритму. Сплануйте свої дії відповідно до плану творчого проекту класу.
4. *Аналіз*. Проаналізуйте текст з точки зору його відповідності художньому стилю. Знайдіть в тексті ознаки, які характеризують його як текст публіцистичного стилю. Розподіліть слова на групи за засобом перевірки. На основі власних спостережень зробіть висновок, щодо розділових знаків у складному реченні. Порівняйте точки зору учасників дискусії і виберіть ту, яка близька особисто вам. Установіть зв'язок між наданими групами слів.
5. *Оцінка*. Оцініть та обґрунтуйте значущість роботи вашого однокласника у спільному проекті. Надайте пропозиції щодо удосконалення тексту. Аргументуйте свої пропозиції. Запропонуйте критерії оцінки творчих проектів ваших однокласників з певної теми. Оцініть можливості та ресурси вашої творчої групи для участі в конкурсі.
6. *Креативність*. Систематизуйте надані етикетні слова відповідно до мовленнєвих ситуацій. Запропонуйте принципи ведення дискусії, які дадуть змогу уникнути особистісного конфлікту між його учасниками. Запропонуйте однокласнику план роботи з виконання спільного проекту. Напишіть казку про розділові знаки. Складіть сценарій тематичного заходу до Дня слов'янської писемності. Викладіть у формі есе свою точку зору.

Для успішного виконання завдання також важливо надати учням *джерело інформації*, яке вмщуватиме необхідні дані для роботи з ним або вказівку на спосіб їх отримання. Джерело інформації може бути представлено у вигляді алгоритму, інструкції, розгорнутого тексту. У тексті джерела може використовуватися надлишковий матеріал, з якого потрібно вибрати необхідну інформацію для виконання завдання.

Основні помилки при конструюванні цього етапу – використання занадто складних алгоритмів, нечітких інструкцій щодо виконання завдання, нецікавих несучасних текстів, які не співвідносяться з життєвим досвідом учнів. Вчитель повинен мати на увазі, що цей структурний елемент КОЗ, окрім надання інформації, також виконує мотиваційну функцію. Наведемо приклад використання цих структурних елементів КОЗ у їх взаємодії:

Стимул. Ваш однокласник вважає, що не стоїть тратити час на читання книг. Ви хочете переконати його в іншому.

Формулювання завдання. Прочитайте твердження про користь читання, пропонує Шведської академією дитячої літератури. Які з запропонованих тезисів ви вважаєте найбільш важливими? Доповніть цей список, записав свої твердження про користь читання, які стануть основою вашої бесіди з однокласником.

Текст – джерело інформації.

Книга – це розвага і пригода. Вона може зацікавити нас плакати і сміятися.

Книга може втішити і показати вихід з важкої ситуації.

Книга пробуджує нашу фантазію і навчає нас мислити образами.

Книга відкриває нам, що всі люди різні, що на один питання може бути кілька відповідей.

Книга народжує у нас нові питання, над якими варто задуматися.

З книг ми дізнаємося про нові країни, про те, де і як живуть, про природу, техніку, історію – про все на світі, що нас цікавить.

Книга пробуджує нас задуматися над тим, що правильно, а що неправильно, що добре, а що погано.

Для оцінювання КОЗ існують специфічні інструменти перевірки: ключі (для тестових завдань закритого типу), модельні відповіді, тобто зразки відповіді, бланки для

оцінювання групової роботи. Саме ці форми надають можливість учням для самоперевірки та взаємоперевірки.

У процесі дослідження головним орієнтиром для оцінювання завдання були чинні критерії оцінювання навчальних досягнень учнів з російської мови. Втім інколи, з огляду на специфіку завдання, виникала потреба визначити разом з учнями бали для оцінювання, які потім співвідносились з державними критеріями. Така спільна робота з визначення критеріїв оцінювання сприяла розумінню учнями навчальної мети завдання, підвищенню їхньої відповідальності за якість його виконання.

Компетентнісно орієнтовані завдання передбачають особливі форми представлення. У ході експерименту використовувалися такі форми, як складання схем, таблиць, створення блоку (кластера) за інформацією певної теми, проблеми; розробка тестових завдань за алгоритмом; розробка ситуативних завдань; створення кросворду з певної теми; статей, нарисів, есе, творів, рефератів; підготовка доповіді, виступу; проведення досліджень, спостережень тощо. Це дозволило суттєво розширити дидактичний інструментарій учителя, зробило навчальний процес цікавішим для учнів та ефективнішим за результатами.

Висновки. Проблему впровадження компетентнісно орієнтованих завдань необхідно розглядати у контексті процесу оновлення змісту освіти, технологій навчання.

Створюючи КОЗ, учитель повинен чітко планувати цілі кожного його етапу, урахувати наявність знань, умінь та додаткових ресурсів в учнів для його виконання, відповідність навчального матеріалу психолого-віковим запитам школярів.

Звернення до КОЗ має бути системним, тому що ефективність роботи з ними значно підвищується, якщо вчитель планомірно використовує їх, змінюючи організацію роботи з учнями в цілому.

Важливою умовою ефективності КОЗ є дотримання принципів, на яких вони базуються. Це, насамперед, проблемність, ситуативність, практична зорієнтованість, стимулювання самостійних рішень і дій.

Компетентнісно орієнтовані завдання є структурними елементами нової моделі процесу навчання, в основі якого – особистісні цінності школярів, їхні інтереси, здатність до самостійного прийняття рішень. Працюючи над завданням, учень сам визначає проблему, контролює процес її вирішення, а вчитель виконує функції організатора, консультанта, що супроводжує самостійну роботу учнів. Ця модель значно підвищує мотивацію діяльності учнів, що сприяє покращенню результатів навчання в цілому.

Використані джерела

1. Равен Дж. Компетентность в современном обществе / Дж. Равен. – М. : Когито-центр, 2002. – С. 12.
2. Болотов В. А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 8–14.
3. Хуторской А. В. Компетентность как дидактическое понятие: содержание, структура и модели конструирования / А. В. Хуторской, Л. Н. Хуторская // Проектирование и организация самостоятельной работы студентов в контексте компетентностного подхода : Межвузовский сб. науч. тр. / под ред. А. А. Орлова. – Вып. 1. – Тула : Изд-во Тул. гос. пед. ун-та им. Л. Н. Толстого, 2008. – С. 117–137.
4. Зимняя И. А. Ключевые компетентности как результативно-целевая основа компетентностного подхода в образовании / И. А. Зимняя. – М. : Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов. – 42 с. 5. Ефремова Н. Ф. Подходы к оцениванию компетенций в образовании / Н. Ф. Ефремова. – Ростов-на-Дону : Аркол, 2009. – 228 с.
6. Шехонин А. А. Компетентностно-ориентированные задания в системе высшего образования / [А. А. Шехонин, В. А. Тарлыков, И. В. Клещева и др.]. – СПб. : НИУ ИТМО, 2014. – 98 с.
7. Ахмадуллина Р. М. Конструирование компетентностно-ориентированных заданий в процессе профессионально-педагогической подготовки студентов / Р. М. Ахмадуллина, Н. Р. Валияхметова // Образование и саморазвитие. – 2012. – Т. 4. – № 32. – С. 49–54.

8. Байбара Т. М. Компетентнісний підхід в початковій освіті: теоретичні засади / Т. М. Байбара // Початкова школа. – 2010. – № 8. – С. 46–50.
9. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз використання / Н. М. Бібік // Компетентнісний підхід в сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К. І. С., 2004. – С. 45–50.
10. Вашуленко М. Компетентнісний підхід до перевірки мовних и мовленнєвих знань молодших школярів / М. Вашуленко // Початкова школа. – 2009. – № 1. – С. 16–20.
11. Гудзик И. Ф. Компетентно ориентированное обучение русскому языку в начальных классах (в школах с украинским языком обучения) / И. Ф. Гудзик. – Черновцы : Букрек, 2007. – 496 с.
12. Савченко О. Я. Уміння вчитися як ключова компетентність загальної середньої освіти / О. Я. Савченко // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К. : К. І. С., 2005. – С. 34–52.
13. Krathwohl D. R. A revision of Bloom 's taxonomy: an overview / D. R. Krathwohl // Theory into Practice. – 2002. – Vol. 41. – № 4. – P. 212–218.
14. Cochran D. The New Bloom's Taxonomy [Електронний ресурс] / David Cochran / Develop Higher Thinking Skills with Creativity Tools. – Режим доступу: http://creativeeducator.tech4learning.com/v02/articles/The_New_Blooms

References

1. Raven Dzh. Kompetentnost' v sovremenom obshchestve / Dzh. Raven. – M. : Kogito-centr, 2002. – S. 12.
2. Bolotov V. A. Kompetentnostnaya model': ot idei k obrazovatel'noj programne / V. A. Bolotov, V. V. Serikov // Pedagogika. – 2003. – № 10. – S. 8–14.
3. Hutorskoj A. V. Kompetentnost' kak didakticheskoe ponyatie: sodержanie, struktura i modeli konstruirovaniya / A. V. Hutorskoj, L. N. Hutorskaya // Proektirovanie i organizaciya samostoyatel'noj raboty studentov v kontekste kompetentnostnogo pohoda : Mezhhvuzovskij sb. nauch. tr. / pod red. A. A. Orlova. – Vyp. 1. – Tula : Izd-vo Tul. gos. ped. un-ta im. L. N. Tolstogo, 2008. – S. 117–137.
4. Zimnyaya I. A. Klyuchevye kompetentnosti kak rezul'tativno-celevaya osnova kompetentnostnogo podhoda v obrazovanii / I. A. Zimnyaya. – M. : Issledovatel'skij centr problem kachestva podgotovki specialistov. – 42 s.
5. Efremova N. F. Podhody k ocenivaniyu kompetencij v obrazovanii / N. F. Efremova. – Rostov-na-Donu : Arkol, 2009. – 228 s.
6. Shekhonin A. A. Kompetentnostno-orientirovannye zadaniya v sisteme vysshego obrazovaniya / [A. A. SHEKHONIN, V. A. Tarykov, I. V. Kleshcheva i dr.]. – SPb. : NIU ITMO, 2014. – 98 s.
7. Ahmadullina R. M. Konstruirovanie kompetentnostno-orientirovannykh zadaniy v processe professional'no-pedagogicheskoy podgotovki studentov / R. M. Ahmadullina, N. R. Valiahmetova // Obrazovanie i samorazvitie. – 2012. – T. 4. – № 32. – S. 49–54.
8. Baibara T. M. Kompetentnisnii pidkhdid v pochatkovii osviti: teoretychni zasady / T. M. Baibara // Pochatkova shkola. – 2010. – N 8. – S. 46–50.
9. Bibik N. M. Kompetentnisnyi pidkhdid: refleksyvnyi analiz vykorystannia / N. M. Bibik // Kompetentnisnyi pidkhdid v suchasni osviti: svitovyi dosvid ta ukrainski perspektyvy / pid zah. red. O. V. Ovcharuk. – K. : K. I. S., 2004. – S. 45–50.
10. Vashulenko M. Kompetentnisnii pidkhdid do perevirky movnykh y movlennievnykh znan molodshykh shkoliariv / M. Vashulenko // Pochatkova shkola. – 2009. – N 1. – S. 16–20.
11. Gudzik I. F. Kompetentnosno orientirovannoe obuchenie russkomu yazyku v nachal'nykh klassah (v shkolah s ukrainskim yazykom obucheniya) / I. F. Gudzik. – Chernovcy : Bukrek, 2007. – 496 s.
12. Savchenko O. Ya. Uminnia vchytysia yak kliuchova kompetentnist zahalnoi serednoi osvity / O. Ya. Savchenko // Kompetentnisnii pidkhdid u suchasni osviti: svitovyi dosvid ta ukrainski perspektyvy / pid zah. red. O. V. Ovcharuk. – K. : K. I. S., 2005. – S. 34–52.
13. Krathwohl D. R. A revision of Bloom 's taxonomy: an overview / D. R. Krathwohl // Theory into Practice. – 2002. – Vol. 41. – № 4. – P. 212–218.
14. Cochran D. The New Bloom's Taxonomy [Elektronnyi resurs] / David Cochran / Develop Higher Thinking Skills with Creativity Tools. – Rezhym dostupu: http://creativeeducator.tech4learning.com/v02/articles/The_New_Blooms

Курач Л. И., Фидкевич О. Л.

КОМПЕТЕНТНОСТНО ОРИЕНТИРОВАННЫЕ ЗАДАНИЯ В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ РУССКОМУ ЯЗЫКУ В ШКОЛАХ УКРАИНЫ: КОНСТРУИРОВАНИЕ И ВНЕДРЕНИЕ

В статье рассматривается проблема конструирования и внедрения компетентностно ориентированных заданий в процесс обучения русскому языку в общеобразовательных заведениях Украины. Дано определение компетентностно ориентированного задания как интегративной дидактической единицы, которая соединяет в себе содержание, технологии обучения и оценки качества знаний учащихся и обеспечивает развитие как предметных, так и ключевых компетенций. Проанализирована структура и принципы конструирования компетентностно ориентированных заданий. Определены проблемы, которые возникают у учителей в их проектировании. Показаны пути решения этих проблем в процессе обучения русскому языку на основе компетентностного подхода.

Ключевые слова: компетентностный подход в образовании; компетентностно ориентированные задания в процессе обучения русскому языку; инновационные технологии; общеобразовательные учреждения Украины; языки национальных меньшинств.

Kurach L., A. Fidkevich

COMPETENCE ORIENTED TASKS IN LEARNING THE RUSSIAN LANGUAGE AT UKRAINIAN SCHOOLS: DESIGN AND IMPLEMENTATION

The problem of designing and implementing competence-oriented tasks in the process of teaching of russian language in schools of Ukraine are studied in the article. The definition of this term was provided. Competence oriented tasks were considered as integrative didactic unit that contains a content, technology, training and quality evaluation of student achievements and provides the subject as well as key competencies. The structure and principles of competence oriented tasks were observed. The article deals with the difficulties in the design of competence-oriented tasks. The ways for solution these problems in teaching russian language based on competence approach were found out.

Keywords: competence approach in education; competence oriented tasks in the process of teaching of russian language in schools of Ukraine, innovative learning technologies; general educational institutions of Ukraine; national minorities languages.

